

Toespraak van DNA-voorzitter mevrouw drs. Jennifer Geerlings-Simons bij de viering van 40 jaar Staatkundige Onafhankelijkheid van de Republiek Suriname

Wanneer een verjaardag en zeker een bigi jari wordt gevierd, zijn we dankbaar dat we de dag mogen meemaken, we bezinnen ons op ons leven, onze fouten en ook op onze successen. We hopen op een goede toekomst en dat vinden we terug in de goede wensen die we krijgen van allen die met ons de verjaardag vieren. Het is voor mij niet anders bij de verjaardag van ons land.

Veertig jaar is een mensenleven maar in de geschiedenis van een land een korte tijd. Op deze veertigste Onafhankelijkheidsdag feliciteer ik allereerst heel Suriname met het feit dat we onafhankelijk zijn. Elke persoon, elk volk, wil in staat zijn voor zichzelf te beslissen, de eigen weg uit te stippelen, zelfstandig de organisatie van het land bepalen, de moeilijkheden van het leven het hoofd bieden en bepalen met wie wordt samengeleefd en samen gewerkt. Suriname is aan die weg naar zelfstandigheid precies 40 jaar geleden begonnen en er is veel gebeurd, er is gestreefd, gewerkt, er zijn fouten gemaakt, successen geweest. Er is verloren, gewonnen en overwonnen.

De voorbereiding naar de onafhankelijkheid in 1975 gebeurde in een sfeer van gewelddadige verdeeldheid, etnische en politieke spanningen leidden tot handgemeen en Paramaribo stond letterlijk in brand. Voor de jongeren van toen, waar ook ik toe behoorde, bracht dit grote onzekerheid en ook veel angst voor de toekomst. Maar onze eerste overwinning, onze eerste daad in een echt gemeenschappelijke geschiedenis als volk van Suriname was, dat die eerste Onafhankelijkheidsdag uiteindelijk in vrede kon worden gevierd. De handen werden in elkaar geslagen en de verschillen van mening en van politieke visie, van etnische andere belangen werden even opzij gezet om toch in eenheid aan het leven van onze jonge natie te beginnen. In plaats van burgeroorlog was er een onvergetelijk feest in Suriname. Wij memoreren Eddy Bruma als de persoon die onvermoeibaar heeft gestreden voor de onafhankelijkheid en Henck Arron als de politieke leider die de onafhankelijkheid bracht, maar we moeten ook de parlementariër George Hindori gedenken, die het niet alleen mogelijk maakte dat die dag werkelijk kwam op 25 november 1975, maar vooral dat de vijandelijkheden ophielden en de politieke opposenten elkaar de hand reikten en begonnen aan het werk om ons land als zelfstandige natie, vorm te geven. Hij heeft daarvoor, zoals dat gaat, een grote sociale en politieke prijs betaald.

Onze weg is daarna lang niet altijd over rozen gegaan.

Ernstige politieke en etnische verdeeldheid, regelmatige stakingen, een wankele economie die dreef op een kurk van inkomsten uit de mijnbouwsector toen nog de aluminiumindustrie en op ontwikkelingshulp waarvan de bestemming voornamelijk door het voormalig moederland werd bepaald, armoede, gebrek aan sociale voorzieningen, corruptie, oneerlijke verkiezingen met oplopende etnische tegenstellingen, militaire acties die uiteindelijk leidden tot een machtsovername, schendingen van mensenrechten, toestanden met huurlingen, binnenlandse oorlog zijn enkele zaken die we het hoofd hebben moeten bieden.

Daartegenover hebben we sinds 1975 verschillende problemen overwonnen en diverse successen gehad.

De oproep van de leiders Lachmon en Pengel voor broederschap van de etnische groepen en de politieke visie van diverse kleine progressieve partijen brachten het besef dat er samengewerkt moest worden door alle groepen ongeacht de afkomst. De actieve niet aflatende strijd voor het vormen van een hechte eenheid van Surinamers, ongeacht etnische afkomst was een van de kenmerken van de jaren 80 en is daarna in 1987 in onze nieuwe Grondwet vastgelegd. De door actieve inspanning steeds groeiende nationale eenheid en duidelijke afname van etnische tegenstellingen vormen samen naar mijn mening onze grootste overwinning zijn en het kostbaarste dat we hebben. Bij veertig jaar onafhankelijkheid roep ik op dit verder te koesteren en uit te bouwen. We zijn onze broeders hoeder. Als het met een groep niet goed gaat zal het uiteindelijk met niemand goed gaan. We moeten verder op deze weg en ons niet laten afleiden door wat er in de wereld gebeurt wat dit betreft.

De verbinding van Albina met Nickerie door bruggen die onze avonturen met veerboten hebben gemaakt tot verhalen die we onze kinderen vertellen, De ontwikkeling van onze olie industrie geheel op basis van eigen natuurlijke hulpbronnen en met eigen mensen is een niet te onderschatten prestatie van Suriname waar we steeds weer inspiratie uit moeten putten omdat het ons bewijst dat we het zelf kunnen. De verdere diversificatie van de mijnbouwsector door de wederopkomst van goudwinning heeft bijgedragen aan de nationale inkomsten. Er is veel vooruitgegaan in de infrastructuur, als we Suriname van vandaag vergelijken met 1975. Van het bijna geheel ontbreken van voorzieningen voor ziektekosten rond 1975 zijn we in diverse stappen gekomen op het punt dat dit voor het grootste deel van de samenleving geregeld is en het overheidspensioen is door diverse aanpassingen verhoogd tot wat het vandaag is. Veel meer van onze kinderen bereiken het middelbaar en hoger onderwijs, uit alle delen van het land en er zijn steeds meer mogelijkheden voor verder studie in Suriname. Er is meer dat we hier kunnen noemen maar we moeten op deze verjaardag van de Republiek zeker stilstaan bij vandaag.

Dan maken we voor de zoveelste keer mee wat het voor ons betekent wanneer de mijnbouwproducten waarvan onze economie zo afhankelijk is gebleven sterk in prijs dalen en ons meenemen in een terugval in onze welvaart die pijnlijk is voor iedereen maar het meest nog voor hen die al niet veel hebben.

Suriname is een land dat ons alles biedt wat we nodig hebben om te overleven en te leven, maar het is ons in tientallen jaren en vele regeringen verder nog niet gelukt om onze economie weerbaar te maken door het vele te benutten dat de schepper ons heeft geschonken door ons in dit land bij elkaar te brengen.

De diversificatie waar regering op regering op is geweest en die vaker in vele regeerprogramma's is genoemd, is niet tot stand gekomen veertig jaar na 1975. De afhankelijkheid van buitenlandse valuta voor het dagelijks leven van Surinamers is zelfs groter

geworden dan toen. Blijkbaar is het realiseren van deze omslag niet zo gemakkelijk anders hadden regeringen die de achter ons liggende decennia aan de macht waren, tot en met de vorige regering het zeker gerealiseerd. Blijkbaar vereist deze grote omslag meer dan gewone door verkiezingen verkregen politieke macht.

De verschillende aspecten van onze economie en onze bestuurlijke organisatie die van levensbelang zijn voor weerbaarheid van onze samenleving, cruciale randvoorwaarden voor duurzaam welzijn blijken nu al veertig jaar voor alle regeringen te moeilijk te zijn geweest om ze te realiseren.

Het is ons niet gelukt, ondanks duidelijke pogingen in de jaren 80 om de nationale productie te laten groeien tot het punt waarop het ons voldoende deviezen bespaart of opbrengt om in evenwicht te blijven ondanks ongunstige ontwikkelingen op de internationale markt.

Het is geen enkele regering gelukt, in zoveel decennia om de corruptie te bedwingen.

Onze agrarische sector staat vele regeringen lang op de agenda van de beleidsmakers en politici in de oppositie. De gewenste ontwikkeling is uitgebleven.

Ik trek daaruit de conclusie dat voor het realiseren van die stabiele basis voor onze economie er veel meer nodig is dan het winnen van verkiezingen of het spreken vanuit oppositie banken. Het is de belangrijkste opdracht die we hebben nu bij 40 jaar onafhankelijkheid om deze fundamentele zaken samen te realiseren, zodat ons volk in de toekomst een meer stabiel en duurzaam welzijn kan ervaren. Wanneer we in deze moeilijke dagen aan de regering vragen om alles te doen wat in hun vermogen ligt om de sociaal zwakkeren te ondersteunen en te beschermen tegen de zwaarste klappen van de huidige situatie, wanneer we zelf besluiten de minder draagkrachtigen te helpen en te ondersteunen dan is dat toch slechts een doekje voor het bloeden, een crisis maatregel. Ook wanneer we over een jaar door gestegen goudproductie en andere inkomsten uit onze mijnbouwsector weer wat meer inkomen hebben is dat geen fundamentele oplossing. We moeten met elkaar ervoor zorgen dat we veel meer onze eigen economie met onze eigen hulpbronnen en eigen mensen brengen op het niveau waardoor we minder getroffen worden door wat er in de internationale economie gebeurt met de prijzen van de grondstoffen die we exporteren. Dan zullen we duurzaam welzijn hebben bereikt.